

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

V boj proti vampirstvu!

Sredi poletnega dela smo. Neurja, toča, povodnji in nevihte nam sproti uničujejo sadove težkega dela. S strahom gledamo v bodočnost, kaj vse še skriva bridkega za nas.

Zato je razumljivo, da drugih dnevnih dogodkov v javnem življenju ne spremljamo vedno s takim živim zanimanjem, kakor bi to radi storili. Kljub temu dogodki ne gredo mimo nas neopaženi. Če smo kmetje bolj redkobesedni, zato še nismo nevedni.

Čutimo in se zavedamo, da pri nas ni vse tako, kakor bi moralo biti. Naše gospodarske razmere še vedno niso urejene. Razmerje med delom in njegovim učinkom (zaslužkom, plačilom ali vrednostjo pridelka) je še vedno daleč pod normalo. Presilna zadolžitev kmetov, delavcev, uradništva in vseh delovnih slojev našo trditve bolj potrjuje kakor bogve kakšen učen dokaz.

Prav zaradi tega ne moremo pod nobenim pogojem odnehati od svoje zahteve po ureditvi gospodarstva. Dokler vsi tonemo v dolgovi, dokler vsi omagujemo pod bremenom, dotlej bomo gluhi za vse drugo.

Vemo pa, da gospodarska vprašanja ne bodo dovoljno rešena, dokler ne dosežemo enotnosti v pogledu nanje. In dosega te enotnosti je glavni cilj našega stremjenja v javnem življenju. Kmetje popolnoma razumemo in se zavedamo, da so v človeški družbi vsi stanovi potrebni in da morajo tudi vsi stanovi živeti od svojega dela. Razumemo tudi, da si pridnejši in sposobnejši s svojim delom in nadarjenostjo pridobi več, kakor drugi, ki je manj sposoben in manj delaven. Zato ne sanjamo o kaki megleni enakosti, ki je po naravi nemogoča, nedosegljiva in bi bila življenjskemu razvoju celo škodljiva.

Po drugi strani pa kmetje nikakor ne razumemo in ne bomo nikdar priznavali privilegiranih kast v človeški družbi. Kajti te kaste s svojimi priveski so vir vsega gorja, ki nas razjeda in so tudi vzrok gospodarske bede povsod, kjer se pojavi.

Vemo, da se nihče prostovoljno ne odpove pravicam, ki jih ima, ali si vsaj domišlja, da jih ima. Tako se tudi porodična kapitalistična kasta sama od sebe ne bo umaknila z javne pozornice. Treba ji je stopiti na prste brez ozira na stranke ali politično in svetovnonazorsko opredelitev. Saj vendar ta kasta žuli in guli vse poštene delovne ljudi in vse druge sloje, naj bodo te ali one vere, naj se prištevajo k tej ali oni stranki! Ta kasta pozna samo sebe in svoje koristi. Ni ji mar države, ni ji mar naroda, ni ji sveta nobena vera, ne zdrzne se pred nobenim človeškim čustvom! Njena edina zahteva in najvišja vrednota je denar, pa naj se ga drži še toliko grenkih solza, naj ga obdaja še toliko tople človeške krvi.

Razume se — in mislimo, da ni treba posebej naglašati — da semkaj ne štejemo tistih poštenih pridobitnikov, vseh panog, ki se z nami

kmeti vred bore za gospodarski dvig in napredek. V nas kmetih so in bodo imeli vedno odkrite in razumevajoče soborce in zaveznike. Pač pa velja naš boj onim brezimnim vampirjem in zajedalcem, ki na stotero in tisočero načinov izkoriščajo našo bedo.

Prepričani smo, da jih z nami vred — pri nas in po vsem svetu — sovraži in skuša odpraviti vsak režim, vsaka stranka in vsaka struja, od najbolj desničarske do najbolj levičarske. Če so morda metode različne, je težnja ista, zato je

vprav na tem polju složnost vseh poštenih smeri najprej možna in jo je treba iskreno iskati ter skušati doseči.

Prepričani smo, da bo za tako slogo v vsem narodu in v voditeljih vseh struj dovolj dobre volje. Stopiti na to pot in vztrajati na njej bi pomenilo veliko državniško in velepomembno narodno delo, ki bi dalo naši dobi zdrav in odrešilni pečat. Kmetstvo bi ga pozdravilo ne samo z besedo, ampak z vsem srcem in bi se ga oklenilo z vso svojo dušo!

Beg pred svobodo

Slovenci smo po eni strani silno pozabljivi in nam že to do neke mere lahko zagotovi ne samo ime naroda, temveč tudi pravico do lastne zastave. Mimo tega in še v večji meri pa smo do teh stvari upravičeni, ker smo med redkimi narodi, kateri so svoje življenje izčrpavali v tem, da se za svobodo niso borili. Kar je vodilo druge narode — obsežne in majhne — v velike boje in zmage, pri nas ni moglo še nikdar nastati.

Slovenski duh je od časov, ko so na naša tla stopili nemški škofje, za vse veke klonil pred orožjem, čigar izbrušene ostrine je zakrival križ. En sam udarec uničil slabotno bitje; udarec, kakor bi ga močno niti ne občutilo. In tako je poslanstvo nemškega zavajevalnega duha s krepko roko zamahnilo po vsem, kar je Slovincem dajalo še v osmem stoletju obeležje pravega naroda. Vzelo jim je spoštovanje svobode kot največje vrline, ki določeni skupini ljudi zagotavlja trajno in neodrekljivo pravico do naziva narod.

To spoštovanje je bilo izpodrinjeno po

strahu, ponižnosti in pokorščini. Gorska plemena drugod po Evropi so sicer osvojila novo prihajajočo vero, ohranila pa so poleg tega še svoje zemlje in lastnosti in jo uporabila pravzaprav zato, da jih poglobe in okrepe.

Slovenci pa smo v istem sorazmerju izgubljali svojo narodnostno posest, v kakršnem razmerju je tuji duh enako uspešno razjedal in razkrajal naše ljudstvo.

Zavržno mišljenje o narodu daje brezvestnim ljudem moč, da brez strahu pred maščevanjem teptajo njegovo svobodo, krnejo njegovo imovino in ga drže v temi.

Evangelij mrznje pa bo svojo senco vrzel na tiste, ki ga oznanjajo. In že gredo prva glasna znamenja preko dežele, oznanjajoč, da narod spregleduje, napovedujoč zopetno ločitev duhov. Pohod množic v tabor solca se pričinja; beg pred svobodo, včeraj še najbolj gotova trdnost v računih gospode, se spreminja v pohod v svobodo.

Čas kmeta in delavca je tu! Čas, ko smo pozabljali na laž in prevaro, je minil.

Pionirji ljudske prosvete

V Ljubljani zboruje učiteljstvo, včlanjeno v Jugoslovanskem učiteljskem združenju.

Zelje in težnje ter borbe našega poštenega učiteljstva kmetje vedno spremljamo z razumevanjem in skušamo njegove upravičene zahteve po svojih močeh tudi podpirati. Zato pozdravljamo na skupščinskih sejah izraženo zahtevo, da bodi učiteljstvo neodvisno in na službenem mestu čim bolj stalno, da se more tako čim tesneje povezati z narodom in okolico. Ta zahteva je globoko utemeljena. S predlagatelji vred smo namreč prepričani, da bo samo tisti učitelj v svojem velevažnem poklicnem in narodno prosvetnem delu sploh dosegal uspehe, ki bo poznal čim globlje vse razmere okolice, v kateri deluje.

Veseli nas tudi ugotovitev, da poseben odsek združenja deluje na preorientaciji miselnosti onega učiteljstva, ki služi v kmetko-delavskih okrajih. Čim bliže narodu, tem bliže

bodo učitelji svojim nalogam, tem lepši bodo sadovi njih dela, toliko več bo pa tudi med narodom razumevanja za njih prizadevanja in priznanja ter opore za njih trud.

Presenetila nas je ugotovitev, da je slovensko učiteljstvo zadolženo za celih 15 milijonov dinarjev! To je vsekakor prehudo breme in se popolnoma strinjamo z zahtevo po ureditvi učiteljskih plač. Kajti med naše zahteve spada v prvi vrsti socialna pravičnost vseh stanov. Vemo, da človek, ki mu ni socialno vsaj v temeljnih zahtevah zadoščeno, ne more nikoli vršiti svojih dolžnosti s tisto vnemo in uspehom, kakor socialno trden in neodvisen njegov tovariš.

Vsakemu svoje, vsem pa toliko, da bomo mogli pošteno živeti! To je z učitelji vred tudi naša zahteva. Zato naj bodo naši vaški prosvetarji prepričani, da bodo v kmetijskih in delavskih vrstah vedno našli soborce za pravico.

Borbe v Nemčiji

V Nemčiji zavzema boj med režimom in cerkvami vedno ostrejšo mere. Zadnje nedeljo je bil po katoliških in protestantskih cerkvah prečitan proglas nemških katoliških škofov, v katerem kličejo vse kristjane v boj proti antikristu.

V krogih režima je to vzbudilo silno razburjenje. V skrajnih vrstah narodno-socialističnih krogov vidijo v tem odkrito vojno napoved in zahtevajo, naj vlada izda najodločnejše ukrepe proti takemu hujskanju, ki zlorablja vero in cerkev. Mnogi celo zahtevajo, naj da vlada zapreti vse škofo, ki so podpisali ta proglas.

Novinarsko razbojništvo

bi mirne vesti lahko imenovali to, kar počno listi, ki se v Sloveniji prištevajo h katoliškemu tisku.

Cvetke, nasajene po teh gredah, so take, da jih nočemo trgati, ker si ne maramo s takim gnojem umazati svojih poštenih kmetijskih rok.

Opozorjamo samo na dejstvo, da s psovkami še ni nikdar nihče ničesar dokazal, ničesar porušil in ničesar zgradil. Naš narod se je ohranil z žrtvami, naša država je nastala z žrtvami, naša bodočnost pa je zagotovljena samo v delu, ki ga bo pospeševalo medsebojno spoštovanje vseh poštenih sil v Jugoslaviji. Med temi smo kmetje na prvem mestu in nas histerično psovjanje ne more spraviti iz ravnotežja.

Ameriški Slovenci v domovini

Te dni je prispela iz Amerike, po večini so med njimi delavske žene iz Clevelanda, večja skupina ameriških Slovencev na obisk v domovino.

Na postaji v Ljubljani so goste sprejeli zastopniki oblasti, občinstvo jih je obsipalo s cvetjem, godba »Zarje« jim je pa zaigrala veselo koračnico v pozdrav.

Za pozdrave se je v imenu gostov zahvalil g. Franc Drašler, po rodu iz Borovnice.

Delavci v Ameriki zaslužijo po 4 do 5 dolarjev na dan. Cene življenjskih potrebščin niso pretirane. Zato si morejo nekaj prihraniti! Gostom želimo v stari domovini prijeten oddih. Prísrčno pozdravljeni!

Udarec onkraj mej

Prejšnjo nedeljo jo bil žalosten dan za naše rojake na Koroškem onstran državnih mej.

V Dobrli vesi, sredi slovenske zemlje v Podjuni, so otvorili prvi nemški dom na Koroškem. Svečanosti so se izvršile z velikim pompom. Prvi je govoril župan Taurer, zagrizen sovražnik Slovencev. Očital je koroškim Slovence raznarodovalne namene (!) To v razmerah, ko imajo Nemci v rokah vso oblast, ves kapital, šole in državni aparat!

Deželni svetnik Ferlitsch je nato v svojem govoru izjavil: »Ta hiša naj bo in ostane trdnjava (nemštva namreč!) v deželi, to je želja deželnega glavarja in vlade!«

Poleg mnogih drugih neslanosti naj podčrtamo samo gorenjo! In kako je moralo dirniti naše rojake, če so pri teh izzivalnih in poniževalnih besedah pomislili, kolikokrat jim je klerikalni režim obetal za njih lojalno državljanost — nepristranost in pravičnost!

Nemški dom in govori v Dobrli vesi so samo nov dokaz, da tamkajšnji duh sovraži vse slovensko in slovansko, dokaz, da takemu objemu ne smemo nikjer in nikdar zaupati.

Ozdravljenje denarnih zavodov in kmetijski dolgovi

Tako zvani zamrznjeni denar — nelikvidnost denarnih zavodov — pomeni za vse naše gospodarstvo breme in mrtvilo, ki trajno ovira vsak živahnejši razvoj.

Ponekod so v podobnih razmerah države ustanovile posebne zavode, ki jim je bila dana naloga, izvesti sanacijo (ozdravljenje) bank in denarnih zavodov sploh.

Tudi pri nas ne bo mogoče rešiti tega problema na drug način. Kot poroča »Jugoslovanski kurir«, je našel odobravanje predlog, da se osnuje s pomočjo kapitala, ki bi ga dala država, poseben zavod, kateri bi mogel emitirati obveznice z državno garancijo. V bančnih krogih smatrajo, da bi se mogel za sanacijo bank dobiti v inozemstvu kredit pod ugodnimi pogoji.

Sanirati seveda ne bi bilo mogoče in se tudi ne bi smelo vseh bank, ampak bi bilo treba za sanacijo izbrati tiste, ki so življenja zmožne. Velike banke bi se mogle sanirati le tedaj, če bi te prevzele s svoje strani nase obveznost, da bodo sanirale manjše banke, ki so na njihovem teritoriju.

Prevladuje mnenje, da bi za saniranje bank zadostovalo dve milijardi dinarjev, za kateri znesek naj bi se najelo inozemsko posojilo.

Skupne kmetijske terjatve, ki so jih banke

prenesle na Priviligirano agrarno banko, znašajo po sedanjem računu 1.600 milijonov din. Zahteva bank je, da se te terjatve čimprej mobilizirajo, in sicer naj bi se polovica izplačala takoj in ne šele v štirinajstih letih, kot to predvideva uredba. Glede ostanka 25%, za katere dobijo denarni zavodi obveznice, pa naj se omogoči, da bi se te obveznice mogle lombardirati pri Poštni hranilnici ali pa drugem državnem denarnem zavodu po 75% od nominalne. Če pa bi banke pristale, da izgubijo 25%, pa bi bilo treba omogočiti, da se te obveze takoj izplačajo bankam po 75% od nominalne.

Na ta način bi banke prišle do 1.200 milij. din, oziroma, če odbijemo še tistih 25% pri lombardu, do 1.100 milij. din.

Tako je torej mišljeno glede bančnih denarnih zavodov. Kako pa je mišljena sanacija zadrug in regulativnih hranilnic, vprašanje, ki zlasti nas Slovence najbolj boli in skeli, ni v tem poročilu nič povedano.

In vendar je to vprašanje — vsaj za naše kmetijsko gospodarstvo in za vse panoge, ki so povezane z njim, življenjske važnosti. S samim čakanjem ne bo rešeno; kajti čakanje pomeni tu vedno le poslabšanje položaja!

Ruska vojna sila na Daljnem vzhodu

Ruska vlada je na Daljnem vzhodu najprej zbrala vojsko 250.000 mož, razdeljeno na 12 pehotnih divizij ter dve diviziji in eno brigado konjenice. Glavni del teh vojnih sil je nameščen v primorski oblasti in ob kolenu reke Amurja. Motorizacija in oborožitev teh čet v zadnjih letih sta nenavadno izpopolnjeni. Govore, da je bilo v zadnjem času poslanih tja 800 oklopnih avtomobilov. Tudi letalstvo je tam številno zastopano: najmanj 600 letal, a od teh je dobra polovica najmodernejših bombnikov z velikim akcijskim radijem. Zanje je zgrajenih 18 aerodromov. Ti v polkrogu obkoljujejo ves sever Mandžurije in Koreje, od Čite pa prav do morja. Tako je omogočen start za letalske napade na najvažnejša mandžurska mesta. Naravno se tudi razume, da letalcem, ki bi odleteli iz Vladivostoka, ne bi bilo težko napasti važna središča na japonskih otokih.

Znano je seveda, koliko izgub je utrpela ruska mornarica zavoljo revolucije, v kateri je bilo pobitih veliko število najboljših pomorskih častnikov. Teh izgub še ni bilo mogoče nadomestiti kljub velikim naporom, ki jih je opazati zlasti zadnja leta. Proti japonski mornarici — po velikosti in številu tretji na svetu — seveda ruske pomorske sile v praksi ne pomenijo še skoraj nič. Ruska mornarica ima tu nekaj torpedovk, 10 malih topovskih ladij za zaščito obale, sorazmerno nekoliko večje število oboroženih rečnih ladij in nekaj minonoscev. Med temi pa ni nobene križarke niti nobene večje bojne ladje. Po zagotovilih iz nemškega vira ima Rusija doslej 50 podmornic. Pri tem je treba omeniti, da je Nemčija pred sklenitvijo nemško-japonskega pakta podcenjevala japonske uspehe in dosledno poveljevala uspehe ruskega oboroževanja. Število podmornic, kakor ga za Rusijo navažajo nemški viri, pa je vsekakor pretirano. V resnici premore namreč Rusija komaj 15 podmornic.

K ruskim vojaškim silam na kopnem je treba še prišteti vojsko v zunanji Mongoliji, ki je sedaj v praksi prav za prav združena z Rusijo. To vojsko so strokovno izvežbali ruski

častniki in vojaški strokovnjaki. Sestoji iz 3 pehotnih divizij in 10 konjeničnih brigad.

Za nastanitev armade so v teh ozemljih sezidana prava mesta samih vojašnic. Po zagotavljanju nekaterih nemških listov pa so Rusi zgradili tudi močne trdnjave vzdolž reke Amurja, zlasti tam, kjer rečna struga tvori hkratu rusko mejo. Verjetno pa je, da so te trdnjave zgrajene z vso temeljitostjo samo v strateško najvažnejših odsekih. V prvi vrsti je bilo treba ob izlivu reke Sungaria zgraditi dve betonski trdnjavi in nekaj drugih zanesljivih utrdb za obrambo.

Mobilizacija sil, kakor so preračunane za mirno dobo, bi naglo pogoltnila služečo vojsko in rezerviste. Slaba kapaciteta (zmogljivost) transsibirske železnice pa ne bi dovoljevala dovolj naglega pošiljanja novih vojnih sil iz Evrope, in Zapadne Sibirije.

Štanje vinogradov

Kmetijski oddelek banske uprave sporoča o stanju vinogradov sledeče:

Neugodno vreme v zadnjem času za razvoj vinske trte je tudi letos močno ogrozilo vinski pridelek. Nesreča bi bila gotovo slična lanski, da niso vinogradniki posvečali škropljenju večjo pozornost. Peronospora se je vkljub temu ponekod močno pojavila in sicer tudi na grozdju. Nekateri okrajji so posvečali zatiranju boleznim na vinski trti posebno pažnjo, kar je pohvalno omeniti tako n. pr. okraj Lendava, Ljutomer, Novo mesto, Brežice in Smarje pri Jelšah. Temeljito je tudi proučevala nastop peronospore banov. vinarska in sadjarska šola v Mariboru. Podatki bodo služili dobro tudi za bodoče. Iz mnogih vinskih okolišev prihajajo pritožbe, da se škropljenje površno izvaja, da se ne upoštevajo navodila za napravo škropiva itd. Okraj Ljutomer sporoča, da so letos odrezali oni vinogradniki najbolje, ki so škropili prvič okoli 23. maja, drugič začetkom junija, tretjič sredi junija in četrtič koncem junija. Potrebno bo izvesti še peto škropljenje v prvi polovici t. m.; eventualno tudi šest, kar zavisi od vremena. Pritožbe prihajajo tudi radi senenega črvička in kiseljaka, ki povzročata ponekod občutno škodo po grozdju

Doma in drugod

Postopek

Po resoluciji prijateljev Ljube Davidovića, ki so bili člani demokratske stranke in ki je nalelela v srbski javnosti na splošen odpor, je skoro ista usoda doletela zemljoradniški predlog o takozvani proceduri ali postopku.

Davidović se je postavil v svoji resoluciji na stališče, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci trije posebni narodi in da se naj po tem načelu naša država preuredi v zvezno ali zloženo državo.

To stališče so pa odklonili radikali in zemljoradniki iz beograjske združene opozicije.

Zemljoradniki so s svojim predlogom poskušali ustreči dr. Mačku s tem, da so pristali na poseben postopek ali proceduro, ki zahteva takojšen razpust sedanje narodne skupščine in razpis volitev v ustavotvorno skupščino. Bodoča ustava naj bo sprejeta le v tem slučaju, ako zanjo glasuje večina srbskih, večina hrvatskih in večina slovenskih poslancev.

Poleg teh volilnih določb predvideva zemljoradniški predlog še nekatere druge zelo važne spremembe, o katerih daje pojasnila edino le vodja zemljoradnikov g. Joca Jovanović.

Zemljoradniški predlog o proceduri je naletel na še večji odpor kot Davidovičeva resolucija zlasti v beograjski javnosti in srbskih političnih krogih, dočim je dr. Maček predlog sprejel.

Proti zemljoradniškemu predlogu so zopet ustali radikali in demokrati.

Po demokratskih in zemljoradniških poskusih, da bi se približali stališču dr. Mačka se je zrahljala še ona slaba vez, ki je deloma vezala skupine beograjske združene opozicije.

Usoda sporazuma med zagrebško in beograjsko izvenparlamentarno opozicijo je le še bolj negotova kot je bila do sedaj in tudi najnovejši poskusi niso tega vprašanja pomaknili za korak naprej. Nasprotno. Srbijanska javnost je te poskuse odklonila in se obrnila proč od teh političnih grup.

Zemljoradniki pripravljajo kongres svoje stranke v zvezi s predlogom o postopku za revizijo ustave in s sporazumom s Hrvati. Ako bo občni zbor zemljoradnikov odobril predlog Joca Jovanovića, se bodo njihova prizadevanja za sporazum nadaljevala.

Kolikar se je moglo zvedeti iz njihovih vrst, naj bi se najprej sestavila vlada iz vseh starih strank, ki so imele pred 6. januarjem 29. leta zaslombo v narodu. Ta vlada naj bi pripravila vse potrebno za volitve, haker bi odstopila svoje mesto nestranski vladi.

Proti vsem tem načrtom je ustala »Samoupravac«, glasilo JRZ in jih odločno zavrnila ter jih imenovala za prazne izmišljotine.

Hrvatski „stražarji“

so vzeli monopol in nadzorstvo nad hrvatskim. Njihova organizacija je izdala navodila, kako se morajo njene članice ravnati po posameznih državah. Hrvatski »stražarji« so dobili nalogo, z vso silo in z vsemi sredstvi agitirati za hrvatski nacionalizem. Zaradi tega napada »Hrvatska Stražica«, glasilo hrvatske katoliške akcije, z vso besnostjo posamezne prvake bivše HSS in njene zaveznike češ, da so izdajalec hrvatskega naroda, da pljujejo na hrvatsko, da so izkoreninjenec, špijoni in denuncijanti. »Hrvatski Stražic« seveda prav krepko odgovarjajo mačkovci in njihovi zavezniki demokrati.

Pometali so jih iz vseh občinskih odborov, iz vseh političnih organizacij in iz vseh gospodarskih in kulturnih organizacij.

Hrvatski »stražarji« gredo v svojih političnih zahtevah najdalj in licitirajo v tem pogledu s frankovci.

Samo po sebi se pa razume, da je vsa »stražarska« ljubezen do hrvatskega naroda zlagana zadeva in čisto navadna sleparija nekaterih do

kosti pokvarjenih izvržkov. Vsa njihova gonja je le umazano sredstvo za one cilje, ki jih ima v svojem programu »stražarska« internacionala, ki pravi, da je nacionalizem poganstvo.

Zdravstveno stanje patriarha Varnave

se je zadnje čase nekoliko poslabšalo.

Vrhovni poglavar srbske pravoslavne cerkve zdaj slabše uživa hrano. Kažejo se tudi znamenja splošne apatije in lahni pojavi vnetja perifernih živcev.

Radi poslabšanja patriarhovega zdravja je pred kratkim prispel v Beograd sloveči dunajski zdravnik dr. Eppinger. Ta je zdravil že odlične visoke osebnosti, med drugimi romunsko kraljico Marijo in Stalina v Moskvi.

Dr. Anton Novačan — petdesetletnik

Slika po Jutru

Dne 9. t. m. je obhajal svoj 50. rojstni dan slovenski književnik, narodni poslanec in razborit politik dr. Anton Novačan.

Njegova jeklena, uporna in vedno nemirna natura mu je ukrojila pestro in pisano življenje, polno drznih peripetij.

Pred vojno je izdal dve knjigi novel »Naša vas« s svojskim duševnim ozračjem. Njegova kmetska drama »Veleja« pomeni prvo in doslej najboljšo slovensko ruralistično odrsko delo.

Največje in najboljše Novačanovo delo pa je »Herman Celjski«, posebljenost boja med svetlobo in temo, med sanjami in resnico, med dolžnostmi in čutom.

Tako je v slovenski književnosti postal

dr. Novačan korenit pesnik zemlje in kmeta ter kot tak močna osebnost s krepkim zvokom.

Tvorno mlademu oraču želimo, da bi tudi onkraj petdesetega praga preoral še mnogo takih brazd, iz katerih bo slovenskemu kmetu rastle zdrava bodočnost v Jugoslaviji.

Narodna skupščina

Seje narodne skupščine so se pretekli teden nadaljevale. Na dnevnem redu je bil predlog zakona o prekrških. Po tem zakonu obsojajo in kaznujejo krivce policijske oblasti. Zakon izključuje tožbe zoper odločbe policijskih in upravnih oblasti na upravna sodišča ali državni svet. Največja kazen, ki jo lahko izrečejo policijske oblasti za razne prekrške, znaša do 1500 dinarjev in do 30 dni zapora.

Debata je bila zelo obširna in kritika opozicijskih poslancev jako ostra. Predloženi zakonski osnutek je branil notranji minister gospod dr. Korošec in vladni poverjenik, pomočnik notranjega ministra g. Kuzmanović.

V petek se je vršilo načelno glasovanje, pri katerem je glasovalo 89 narodnih poslancev proti in 149 za novi zakon. V soboto se je nadaljevala podrobna razprava in je prišlo do hudih nasprotij med levico in desnico. Levica je predložila amandman, da se omogoči tudi tožba na upravna sodišča zoper odločbe policijskih oblasti in se je pri tem sklicevala na to, da je tudi večina nanj pristala. Zastopnik notranjega ministra in desnica, to je poslanci JRZ, so pa predlog levice odklonili. Zaradi tega so vsi opozicijski narodni poslanci v znak protesta zapustili sejno dvorano. Desnica je nato sama dokončno izglasovala zakon o prekrških. Še isti dan je bil zakon poslan v senat.

Interpelacijski dan

je bil zopet pretekli četrtek. Na interpelacijo narodnega poslanca Avgusta Lukačiča je odgovarjal železniški minister g. dr. Mehmed Spaho o železniških razmerah v območju ljubljanske železniške direkcije.

Zakon o kovanem denariju

je bil v soboto sprejet v narodni skupščini. Po tem zakonu bo finančnemu ministru omogočeno, da bo s prekovanjem sedanjih kovancev pridobil od 200 do 300 milijonov dinarjev. Tudi ta zakon je bil odposlan senatu v nadaljnje postopanje.

Interpelacije

Narodni poslanec Milan Mravlje je vložil eno interpelacijo na poštnega ministra, drugo pa na ministra pravde.

Parlamentarna kluba JNS

Skupščinski in senatski klub JNS sta imela pretekli teden tri skupne seje, na katerih so razpravljali o političnem položaju ter o zakonskih predlogih, ki so na dnevnem redu v narodni skupščini. Zlasti sta obravnavala kluba predlog zakona o konfordinatu.

Predsednik vlade

g. dr. Milan Stojadinović je prispel v ponedeljek na Bled. Še isti dan je bil sprejet v avdijenco pri Nj. Vis. knezu namestniku na Brdu.

Senat

Pretekli teden je zasedal tudi senat in sprejel trgovinski zakon in zakon o pooblaščenih inženjerjih.

Konkordat

Pred skupščinskim odborom za proučevanje konkordata je podal v četrtek popoldne predsednik vlade in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović svoje poročilo. Razprava v odboru je bila ta dan zaključena in prihodnja seja sklicana za torek 13. t. m.

Tudi posamezni parlamentarni klubi so imeli pretekli teden svoje seje in razpravljali o vprašanju konkordata. Vladni klub JRZ poslancev je sklenil, da bo glasoval za konkordat. To je samo po sebi razumljivo.

Od opozicijskih klubov so nekateri že zavzeli svoje definitivno stališče, drugi se bodo pa odločili še danes.

Konkordat bo predložen plenumu narodne skupščine v četrtek ali petek.

Sokolske zmage

Razvoj dogodkov drami vse narodove sile. Po mestu in deželi se drami zavest svobode in človeškega dostojanstva, odklanjajoč vsako nasilje in mračnijaštvo.

Popolnoma po pravici bi imenovali nedeljo za nedeljo v letošnjem poletju sokolske praznike. Čez in čez po Sloveniji se vrše veličastne sokolske prireditve. Bolj ko so vetrovi viteški sokolski misli neugodni, z večjim žarom vnema svobodoljubna slovenska srca po mestu in po deželi. Kar je zdravega in klenegega, se oklepa sokolskih praporov z isto vdanostjo, požrtvovalnostjo in ljubeznijo, s kakršno se posebej kmetska mladina oklepa svojega zelenega prapora tovarištva, dela in človečanstva.

Iz čelega venca sokolskih prireditev naj omenimo le nekatere! Sokolski zbor na Jesenicah je privabil od blizu in daleč zadnjo nedeljo nepregledne množice ljudstva vseh slojev in stanov. Mesto, naša krepka obmejna postojanka, je bilo že na večer pred slavnostjo vse razsvetljeno, okrašeno z državnimi zastavami in pripravljeno za sprejem te čvrste narodne vojske. Ob nastopu naše junške vojske in Sokola pa se je na telovadišču zbralo do 10.000 gledalcev, ki so navdušeno sledili izvajanjem oddelka I. planinskega polka in telovadnim nastopom Sokolov in Sokolic. Župni zlet na Jesenicah je tako postal prava zmaga sokolske in s tem jugoslovanske državne misli.

Veličastna je bila tudi sokolska manifestacija na Viču. Tudi tu je s Sokoli sodeloval oddelek vojaštva, ki ga je številno narod-

no občinstvo navdušeno pozdravljalo in obisipalo s cvetjem. Udeležba je bila nad vse častna. Prišli so poleg domačinov številni gostje iz Ljubljane, pa tudi mnogo iz raznih krajev Notranjske. V ognjevitem navdušenju so minevale ure, krasno, dovršeno izvajane telovadne točke so narod ponovno prepričale, da mu samo v Sokolstvu raste zid, ki je nepremagljiv.

Lep nastop so imeli tudi Sokoli v Štepanji vasi. Kakor povsod drugod, je bilo tudi tu vse vzorno, občinstva pa toliko, da ni prireditve, ki bi mogla privabiti toliko zavednih množic.

Posebej naj naglasimo, da so vse prireditve potekle v brezhibnem redu. Tudi na zabavah, ki so sledile telovadnim nastopom, ni bilo nobenih izgredov, ki sicer tako radi kaze lepo lice slovenske domovine. Zato Sokolom vso čast in priznanje.

Nikakor ne smemo prezreti še sokolskega slavja v Šmartnem pri Litiji, kjer se je iz bližnjih krajev in dolinskega zaledja zbralo do 300 src, ki so navdušeno utripala sokolski misli. Šmarska dolina je s tem pokazala, da ne pusti zatemniti zarje, za katero je bilo prelito toliko krvi.

Seveda so omenjene prireditve le drobec celote; kajti širom vse Slovenije se narod drami, sokolska misel trka zmagovito na kmetske domove in budi v narodu z novim ognjem vero v staro pravdo. Zaman so vsi napori: čemur se odpre zvesto kmetsko srce, to mora zmagati!

„Slovenski fantje“

Mi nismo bili v Celju, ko so tam taborili »Slovenski fantje«. Smo pač od dela utrujeni in spoštujemo Gospodov dan. Zato dajemo besedo o teh »slovenskih fantih«, ki so se sedaj pojavili tako nenadoma, Celju samemu in očividcu, ki piše v celjski »Novi dobi« 9. t. m. št. 28. med drugim dobesedno tole:

»Za 27.—29. junij so se zbrali v Celju »slovenski fantje in možje«, neka posebna pasma slovenskega naroda, ki ima neokusen, nov, berzaljerom sličen kroj, ki je menda odkupila bivšo orlovsko himno in ki je bržčas toliko intabulirana na nekdanjem premoženju in slavi pokojnega »Orla«, da je rekvirirala tudi njegove prapore in njegovega predsednika.

Ta redka pasma Slovencev je odšla z doma v Celje z veliko pripravljenostjo za navduševanje, v Celju pa tega navdušenja ni mogla razviti! Prepričala se je, da so bile, na mig iz zadrege in kot njen izhod zatajene prav vse one svetinje, radi katerih je menda izkrvavel »narodni mučenik« Dolinar, mesto njih pa so bile množici servirane baš nasprotno, torej vse one svetinje, ki jih časte jugoslovanski nacionalisti! V Celju zato, na zunaj, ni bilo tabora znanih »slovenskih fantov in mož«, nego se je iz tega materijala tekom enega samega dneva (rekord!) ustvarila masa navdušenih Jugoslovenov. Kajti klincev: Živel jugoslovanski kralj, živele Jugoslavija, živele jugoslovanska vojska, je kar deževalo v Celju, prav tako ni bilo v vsem Celju niti ene slovenske zastave, dasi je bilo mesto za vidovdanske in fantovske slavnosti na gosto založeno z zastavami. Niti avtobusi niso po-

znali več slovenskih zastavic, celo kolesarji ne, pa celo značke na prsih »slovenskih fantov in mož« so bile z redko izjemo samo državne!

Glavno važnost so »slovenski fantje in možje« polagali na telovadbo! Z njo naj izpričajo, da je večina telovadečega ljudstva v Sloveniji na njih strani, da je njih telovadba prvorazredna, vrhunska, sposobna zlatih olimpijskih medalj in da je vodstvo telovadbe daleko sposobnejše in modernejše kot pri Sokolu! Ta dokaz se je v vseh točkah prepričevalno ponesrečil! »Slovenski fantje in možje« so se pred svetom osmešili in nič ne pomagali, če je vodja dr. Žitko s tribune v opravičilo navajal, da so oni imeli le 3 mesece časa za pripravo. V resnici traja njih svoboda že nad 24 mesecev, v resnici so bili njih telovadci izvežbani že za unionsko akademijo 7. marca 1937, v resnici so njih »vrhunski telovadci« neprekinjeno telovadili tudi tekom »črnih dni zatiranja«! Izgovor na čas pa ne drži tudi zato, ker so bile zlasti proste vaje tako navadne, da se jih v sokolski telovadnici nauče tekom enega večera!

Tako torej celjska »Nova doba«. Spričo jasnosti njenega pisanja je pač vsaka naša beseda odveč.

Ko prečitata Kmetski list, dajte ga lepo v žep in pokažite ga sosedu. Opozorite ga na važnejše članke, ki so pisani v duhu kmetskega pokreta. Ne bo vam treba tega ponoviti trikrat, pa boste imeli pridobljenega novega naročnika za prihodnje leto.

Jugoslovanstvo v besedi narodnega duhovnika

Frančiškan dr. Avguštin Čičič, ki je načelnik pravosodnega ministrstva v oddelku za vere, je napisal v sarajevski »Prosveti« o jugoslovanski misli tele besede:

»Žrtve vidovdanskih herojev in borcev-junakov za osvobojenje in uedinjenje naj nam bodo svetel vzor, ki nam naj bo vedno pred očmi in pred katerim moramo izprašati svojo vest. Mladež obojega spola naj si izpraša vest o nalogah napram domovini. Intelektualci naj si izprašajo vest in popravijo težnje in programe glede kulturnega napredka. Kapitalisti in industrijalci naj si izprašajo vest glede uporabe kapitala z ozirom na zasluzke delavcev. Državniki in uradniki naj si izprašajo vest, so-li zadostili upravičenim zahtevam naroda brez razlike vere in plemena... V svetovno vojno je vstopila Srbija kot pozitivni nosilec svobode, a Bosna, Hrvatska in Slovenija so tvorile kot sestavni del Avstrije krilo za podpiranje sovražnika in slabljenje srbske misli... Šele tekom vojne so nastopili jugoslovanski dobrovoljci, prišedši iz Rusije in Amerike, in sprejeli vase kosovsko misel. Tako se je naša nacija usposobila, da je kot idejno ena in celotna z zanosom Jugovičev obnovila sporočilo Kosova in tako odrešena vstopila v osvobojeno in uedinjeno Jugoslavijo leta 1918. Zato moramo vsi mi, obnavljajoč vidovdansko misel, klanjajoč se žrtvam naše nacije v svetovni vojni, zavedajoč se greha nas živih pred vojno, tekom vojne in skozi dva decenija v osvobojeni domovini, občutiti, kako nas grize vest, da smo se oddaljili od vidovdanske misli, in zastaviti vse svoje sile, da se ta misel obnovi, ojači in poglubi v procvit in veličino osvobojene in uedinjene Jugoslavije!«

Vidite, tega niso zapisali slovenski kmetijci in ne »liberalci«, ki mnogim zbeganim glavam še zmeraj strašijo po možganih, ampak katoliški duhovnik in redovnik, ki menda vendar ni mason ali celo brezverec.

Besedam nismo ničesar dodali, ker so v svoji iskrenosti tako resnične, da ne potrebujejo nobenega pojasnila ali dodatka.

Neurja in viharji

Zadnje dni so po raznih krajih naše domovine divjale ujme, ki so povsod povzročile obilo škode in razdejanja.

V soboto je bilo posebno hudo po Gorenjskem in zlasti v okolici Cerkelj in na Sorškem polju. Viharji in nalivi so povzročili silno škodo. Od Vodice dalje je ležala koroza na polju zlomljena ali izravana, žito je bilo poleženo, podrtih je polno kozocev, po vrtilih je polomljeno sadno drevje, ob robu gozdov pa so izravana cela drevesa. Hudo je prizadet tudi krompir, fižol in zaradi deževja sploh vsi pridelki.

Podobna nesreča je doletela vinorodne Haloze. Tam je padala toča, ki je zajela pas Zavrč, Dubrava, Lovrenčan, Gorišnjak in Turški vrh ter del Hrastovca. Vinogradi so oklesteni, močno pa je trpela tudi koroza. Banovinska cesta Ptuj—Dubrava se je zaradi vodovja v dolžini 12 m in v širini 6 m udrla, a tudi mnoge druge ceste so hudo poškodovane. Škoda presega po prvi površni cenitvi milijon dinarjev.

Tudi Dolenjski ni bilo prizanešeno. Plohe in nalivi so bili tolikšni, da so v dolini pod Višnjo goro nastala cela jezera.

Iz mnogih drugih krajev prihajajo enako obupna poročila. Ljudje so povsod potrti in obupani, ko vidijo uničeno delo svojih rok in plodove svojih žuljev. Vsekakor so prizadeti potrebni nujne pomoči in upamo, da ne bodo upali zaman. —

Kaj se godi po svetu

V Španiji, oziroma v trenju velesil okrog Španije je prišlo sedaj do odločilne napetosti.

Nemčija in Italija sta z zavlačevanjem hoteli kontrolo popolnoma izigrati. Na ta način bi seveda omogočili generalu Franču, da bi se poljubno založil iz inozemstva z vojnim materialom in po potrebi tudi s človeškimi rezervami.

Francija je nekaj časa gledala te spletke, končno pa je z odločno kretnjo posegla vmes in je uradno obvestila londonski odbor za nevmešavanje in vse v njem zastopane države, da bo s 13. julijem ukinila kontrolo na francosko-španski meji, če se do tega dne ne obnovi kontrola na portugalski meji in ne izpolnijo drugi pogoji, ki jih je že objavil francoski zastopnik.

Italijanski listi pišejo, da se bo Italija odkrito postavila na stran generala Franca in mu pripomogla do zmage, če bo Francija z otvoritvijo meje podprla valencijsko (republikansko) vlado.

Anglija skuša iz zagate priti s kompromisnimi predlogi, med katerimi bi bilo tudi delno priznanje Franca kot vojskujoče se sile, vendar še ni mogoče reči, v koliko se ji bo posredovanje posrečilo.

Splošni položaj v Evropi

Je razviden iz nedavnega govora angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, ki je med drugim dejal:

— Ako pa smo pametni, mislim, da nam ni potreba obračati vse naše pozornosti samo na Španijo. Nesoglasja, ki so se pojavila zaradi Španije, predstavljajo le postranske posledice globljih vzrokov evropskega nemira in dokler ne bomo odstranili teh vzrokov, ne bomo mogli odstraniti nemira, ki je zajel vso Evropo.

Amerika in Evropa

Belgijski ministrski predsednik Van Zeeland se je pred kratkim vrnil s svojega potovanja v Ameriko zopet v domovino.

Van Zeeland meni, da so ameriške Zedinjene države pripravljene sodelovati pri reševanju evropskih vprašanj. Verjetno je tudi, da mu je Roosevelt obljubil svojo podporo pri reševanju zapletenih svetovnih gospodarskih vprašanj, zlasti glede odstranjevanja ovir pri mednarodni trgovini.

Državni podtajnik Sunner-Welles je označil glede ameriške zunanje politike te-le štiri točke kot najvažnejše:

1. Vzpostavitev mednarodne morale, kar pomeni v prvi vrsti svetost dane besede in spoštovanje načel mednarodnega prava.
2. Porušenje ali vsaj zmanjšanje umetno sezidanih zidov, ki ovirajo mednarodno trgovino.
3. Omejitev oboroževanja in morebitna razorožitev.
4. Pogoste konference med zastopniki posameznih vlad ter svoboden promet med narodi, kakor tudi svobodna izmenjava misli in idej.

Po izjavi tega državnika bo Amerika z največjim veseljem podpirala stremljenja evropskih narodov za dosego pomirjenja, ako se bodo držali teh osnovnih načel medsebojnega sodelovanja in sožitja.

Rusko-japonsko trenje

Na Daljnem vzhodu že nekaj časa trajajo manjše praske med ruskimi in japonskimi obmejnimi četami. Japonska poročila vedo povedati o takih obmejnih praskah na rusko-mandžurski meji, južno od Rišana, dalje v pokrajini Jaderi Hanki, 50 km južno od mesta Misana na vzhodni meji Mandžurije in drugod ob reki Amurju.

Upati pa je, da vsi ti spori ne bodo imeli resnejših posledic, ker izvirajo bržkone iz dejstva, da meja v tem predelu ni dovolj ostro in točno označena. Bržkone bo zadeva v kratkem urejena z diplomatskimi pogajanj; kajti Rusija

že z ozirom na mednarodni položaj trenutno nima nobenega interesa na tem, da bi na Daljnem vzhodu izzvala večje oborožene spore.

Tudi to je zunanja politika

Kralj »brez tronov in kanonov«, kakor bi zapel naš pokojni pesnik-general Maister, je ciganski kralj Janoš Kwieck, ki je bil te dni kronan na Poljskem. Ciganska slavnost je prignala poleg nemirnih rojakov v poljsko glavno mesto mnogo radovednežev. Celo diplomatje so bili tako radovedni, da so si šli ogledat ta ciganski dirindaj. Ciganski kralj pa ima že koj po kronanju hude skrbi. Cigansko družino je težko krotiti, posebno ženske. In novi kralj, ki se imenuje v svojem ciganskem dostojanstvu Janoš II., bo moral to koj okusiti. Vdova umrlega »kralja vseh ciganov« ga je namreč pri varšavskem sodišču tožila zaradi žavljenja časti. Tako bo poljska prstolca po prvi ciganski zabavi imela novo, kjer se bodo ljudje brez dvoma prav od srca lahko nasmejali.

Francoski zastopnik v londonskem odboru za nevmešavanje v španske homatije Corbin, ki je v imenu Francije podal znano odločno izjavo.

Med Kitajsko in Japonsko

Je prišlo pred Pekingom do spopada, baje zaradi neke pomote. Kitajci so neke japonske vojaške vaje smatrali za napad in so odgovorili z ognjem. Tako so se vneli boji, ki še trajajo.

Po prvih spopadih so že sklenili premirje, a kmalu nato so japonske čete znova napadle mesto Vangpeng, ki je v kitajskih rokah.

Po vseh okolnostih, kolikor jih je mogoče izvedeti, so Japonci z določenim namenom iz-

Vzgoji svojega otroka tako, da zjutraj, zlasti pa zvečer čisti zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

zvali te spopade in ne bodo odjenjali prej, dokler ne dosežejo svojih namenov. Usidrati se čimbolj trdno na azijski celini, to je pač cilj japonske politike, od katerega prostovoljno ne bo nikoli odnehala.

Ne vdajte se skušnjavi

Tistim, ki za domačo porabo kuhajo pivo doma, sporoča finančna direkcija tole:

Vsako, ki proizvaja pivo samolastno, četudi samo za domačo porabo, se pregreši proti taksnim in trošarinskim predpisom ter znaša kazni s taksami vred po taksnem zakonu za vsak slučaj 41.060 din, po trošarinskem zakonu pa redna kazen za prvi slučaj 500 din, za vsak nadaljnji primer pa 1000 din poleg plačila prikrajšane redne trošarine, skupnega prometnega davka in petkratne prikrajšane trošarine in petkratnega prikrajšanega skupnega prometnega davka kot kazni s takso za razsodbo vred. Kazni po trošarinskih predpisih se spremene za slučaj neizterljivosti v nadomestilni zapor.

Jasno je, da bi pomenile te občutne kazni za marsikoga moralno in gmotno propast. Iz tega razloga je postopala direkcija doslej kolikor mogoče prizanesljivo ter se omejila v večini slučajev na posvarilo prizadetih strank, zlasti v onih slučajih, kjer se je prepričala, da je pripisovati nezakonito proizvajanje piva zgolj nerodnosti nepoučenosti in ne zlobnemu namenu strank.

Ker pa to prizanesljivo postopanje finančne uprave doslej ni imelo zaželjenega učinka, ampak se slučajni samovoljnega proizvajanja piva ponavljajo ter objavljajo v časopisu celo recepti za proizvajanje piva, je direkcija primorana, da se zateče poslednjič še k posvarilom po javnem časopisu.

To je pa zadnji opomin ter se bo v bodoče postopalo proti vsakomur, ki bo po finančni kontroli zaloten pri proizvajanju piva.

Vse, ki bi jih morda zamikalo kuhati pivo doma, opozarjamo na to svarilo oblasti. V zadevah dajatev oblast ne pozna šale in je vse-kakor bolj umestna pravočasna uvidevnost kakor poznejše prošnje, ki bi ostale itak brez-uspešne.

Žetev v Banatu

Letošnja žetev v Banatu je v glavnem končana. Pridelek pšenice zaostaja za lanskim radi pozne setve in radi zadnjih močnih nalivov. Po dosedanjih ugotovitvah bo letošnji pridelek pšenice v Banatu za 30% manjši od lanskega. Z ozirom na položaj pšenice na svetovnih tržiščih, zglada, da bodo šle cene pšenici še naprej gori.

Mladina na vasi

Velika mladinska slavnost v Slokah na Dravskem polju

Društvo kmetskih fantov in deklet v Skokah na Dravskem polju je združilo v svojem dosedanem triletnem delovanju na kulturnem, prosvetnem in narodno-obravnem polju vso tamkajšnje kmetsko mladino, ki se je strnila v močno M. Gubčevovo četo v splošen napredek in povzdigo nacionalne in kmetijske stanovske zavesti. Izmed številnih organizacij, ki so vzrasle v Dravski dolini, Slovenskih gorah in Dravskem polju je nedvomno ena najdelavnejših organizacij Društvo kmetskih fantov in deklet v Skokah, ki prireja stalno predavanja, gledališke igre ter izlete na našo severno mejo, tako v St. Jurij, Sv. Marjeto, Št. Ilj itd. V preteklem letu je društvo razvilo svoj društveni zeleni prapor, katero razvitje je združilo s proslavo 400-letnice obstoja vasi Skoke. Društvo ima stalno v vidiku skrb za kmetsko mladino, ki ji krepki zavest stanovskega in nacionalnega duha in ki jo vzgaja v ljubezni do grude in kmetijskega stanu.

V okviru letošnjih prireditev je društvo priredilo tabor kmetske mladine, združen s tekmo koscev in grabljaric ter kolesarsko dirko. Kakor vedno doslej, je bil obisk tudi tokrat rekorden, kar je vsekakor znak, da živa društvo v vseh plasteh kmetijskega naroda na Dravskem polju mnogo simpatij. Uvod v to slavje kmetske mladine je bila veličastna povorka, ki se je razvila po vasi s konjeniki in državnimi zastavami na čelu, za katerimi so krepko in strumno korakali uniformirani kmetski fantje z zavihanimi rokavi in kosami na ramenih ter dekleta z grabljami. Na tisoče mladih ljudi je korakalo v povorki in se zgrnilo na tekmovalni prostor.

Slavnostni kmetski tabor je otvoril častni društveni član Plumbergar, ki je v svojem vznemirjenem govoru povdarjal pomen in spoštovanje,

Praznik kmetske mladine v Zagradcu na Dolenjskem

Začetkom letošnjega leta ustanovljeno društvo kmetskih fantov in deklet Zagradec je napravilo dne 20. junija kmetsko-mladinski tabor s tekmo koscev.

Že v prvih popoldanskih urah se je pričela zbirati mladina. Brez hrupa je bilo zbrano že ob tretji uri vse članstvo, kateremu se je pridružila tudi ostala mladina in ogromna množica prijateljev kmetske mladine v zavesti, da so na pravi poti.

Ob tretji uri se je pričela pomikati povorka skozi Zagradec in Fužino proti tekmovalnemu prostoru. Od daleč se je slišalo petje, vriskanje in vzklikanje kmetski misli. Posebne pozornosti so bili deležni kosci tekmovalci in grabljice, ki so ponosno korakali za državno zastavo. Za njimi so se zvrstili kolesarji, vozniki in pešci. Zanimanje so želi kovači na vozovih — kladivarji naše bodočnosti!

Pred tekmovalnim prostorom se je pridružila povorki tisočglava množica. V trenutku je bil obsežen tekmovalni prostor na vrtu g. Orla ves obdan od občinstva.

Zastopnik domačega društva je pozdravil številno množico iz vseh okoliških krajev, tako iz Ambrusa, Dvora, Krke, Stične, Višnje gore, Žuženberka in drugod. Nato je povzel besedo Zvezin predsednik tov. Ivan Kronovšek.

V svojem jedrnatem govoru je objasn timer kmetskega pokreta, cilje njegove borbe za kmetske pravice in njegov napredek. Njegovim živzvanjem je množica neprestano pritrjevala in oboravala. Tudi na napade nasprotnikov je odgovoril. Najboljši odgovor pa je bila tako ogromna množica ljudi, čeprav je bilo mnogim prepovedano udeležiti se naše proslave. Na koncu govora je žel tov. Kronovšek tak aplavz, kot

ki gre kmetskemu delu ter kmetskemu stanu. Kmetsko delo ni in ne more biti nobeno hlapčevsko delo, temveč delo, ki prispeva k vesplošnemu napredku vsakega naroda. Probujeni kmetski stan hoče in mora iz teme v duševno prosvetljenost, da si na ta način pribori ono mesto, ki mu po vsej pravici pripada. Njegovemu govoru je sledil govor tov. Kronovška, predsednika Zveze društev kmetskih fantov in deklet iz Ljubljane, nakar so sledile vznemirjene besede dr. Rosine, ki je orisala smernice društvenega delovanja, ki naj zastopa povsod koristi kmetijskega stanu, ki je hranitelj milijonov ljudi in ki gre skozi trpljenje in ponižanje lepši bodočnosti nasproti. Vsi govori so globoko odjeknili v vseh navzočih in želi zasluženo priznanje.

Neposredno za tem se je začela tekma koscev, pri kateri je odnesel prvenstvo prvak-kosec, ki je v razdobju štirih minut v dveh redih pokosil travniški kompleks 30x4 metrov, za kar je prejel prvo nagrado, to je uro, ki jo je daroval častni član društva tov. Pesek. Za hitro in lepo izvršeno delo so bili tekmovalci nagrajeni, in sicer: I. nagrado Godec Ivo, II. Vahlt Franjo, III. Godec Anton, IV. Vuk Ilenko, V. Ajdič Ivo, VI. Vuk Tone in VII. Veber Lojze. Pri kolesarski dirki je odnesel prvo nagrado Vohl Franjo, to je spominsko uro, ki jo je daroval častni član tega društva tov. Plumberger. Ostali kolesarji so prejeli manjša darila in nagrade, ki so jih darovali mariborski in okoliški trgovci, ki jim gre za to še posebna zahvala.

Mladinski kmetski tabor, tekma koscev in dirka kolesarjev so ponovno izpričali neugnano delavnost Društva kmetskih fantov in deklet, ki žanje od leta do leta v svojem delu vse vidnejše uspehe in ki skrbi vsestransko za procvit naše vasi.

ga pri nas še ni doživel nihče izmed mnogih govornikov, ki so kdaj govorili.

Pododborov zastopnik tov. Josip Udovič je objasn timer pomen naših kmetsko-mladinskih taborov, ki so se in se bodo vršili po naši lepi Dolenjski.

Za tem se je vršila tekma koscev. Med njimi je bila tudi znana tekmovalka Vrbič Ančka, ki je dosegla največ točk. Z malo razliko ji sledijo: tov. Uršič Janez iz Gabrovčca, Zavodnik Janez iz Grintovca, Jakoš Mak iz Fužine, Alojz Urbančič, Plut Alojz in Maver Fortunat iz Valične vasi, Jože Mustar, Kitni vrh, Zavodnik Janez, Marinča vas, Feliks Lukančič, Fužine, Hrovat ml. Zagradec in Zajc Franc, Fužine. Po tekmi se je vršila prijetna domača zabava.

Sv. Jurij ob južni železnici

Društvo kmetskih fantov in deklet v Sentjurju priredi v nedeljo, dne 18. julija 1937 tekmo žanjic. Spored: Ob pol 3. uri sprejem gostov; ob 3. uri pozdravni nagovori zastopnikov sosednjih društev, nato tekma žanjic. Po tekmi se vrši kmetska veselica v prostorih gostilne g. Julijane Mastnak (Sebič). Vse potrebno bo preskrbljeno. Vstopnine ni.

Vsa okoliška društva in prijatelji našega gibanja iskreno vabljeni.

Šmarogorska okoliška društva

K. F. D. bolj poredko poročajo — zato pa toliko bolj pridno delajo in prirejajo svoje manifestacije. Tako smo tekoma enega meseca organizirali kar dve okrožni tekmi, prvo za kosce v Tacnu, drugo pa zadnjo nedeljo v Šinkovem Turnu, kjer so se pri istotako lepi udeležbi postavila naša dekleta. Poleg tega pridno posečamo tudi tekme, ki jih prirejajo posamezna sosednja dru-

štva. Zlasti smo se divili moralnemu kakor materialnemu uspehu, ki ga je z dobro organizirano tekmo koscev doseglo društvo K. F. D. v Vogljah, ko je 27. junija priredilo lepo tekmo koscev na Primskovem pri Kračnju. Posebnost na tej tekmi je bil zlasti povdarek iz ust obilo zastopanega delavstva, da zasledujemo sorodne moralno kakor materialne interese in da smo v vsakem pogledu pred enakimi nalogami!

V nedeljo 18. t. m. smo sklenili posetiti tudi tov. društvo v Moravčah, ko priredi tekmo koscev. Ob tej priliki bomo tudi pohiteli na bližnjo Limbarsko goro. V ta namen se bomo zbrali deloma pri Habetu v Šinkovem Turnu ob 8. uri, z ostalimi pa ob pol 9. uri pri bistrškem mostu v Domžalah. Čeprav smo sredi največjega dela in vsled tega izmučeni kot živina, bomo brez vsake posebne agitacije tudi ob tej priliki pokazali, da se kmetska mladina probuja brez klicarjev v frakih in talarjih. Vpravo nam je najboljšje jamstvo (ko kmetski fant in dekle na podlagi lastnega sklepa skoči na kolo in pohiti seči v roke 10, 20, 30 in še več km oddaljenim sotrpinom), da se urno bližamo nasproti novim prilikam, lepšim razmeram in boljšemu položaju: Saj prapor zeleni k soncu, k svobodi nas drami!

Dramlje

Društvo kmetskih fantov in deklet v Dramljah priredi v nedeljo, dne 25. julija 1937 veliko tekmo žanjic s kmetsko-mladinskim zborovanjem.

Spored:

1. Ob 2. uri popoldne zbirališče žanjic, grabljic, mlatičev, konjenikov in kolesarjev pred staro šolo v Dramljah.
2. Ob pol 3. uri odhod povorke z godbo na čelu skozi Dramlje na tekmovališče v Št. Ilj.
3. Po prihodu povorke kmetsko-mladinsko zborovanje — govorijo zastopniki Zveze in pododborov.
4. Po zborovanju tekma žanjic, pri kateri tekmujejo tudi tovarišice — žanjice od vseh sosednjih društev.
5. Po tekmi ocenjevanje in kmetska veselica.

Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. Vstopnine ni. — Iz vseh vasi — v Dramlje vsi, — vaška skupnost — naj živi!

Št. Jurij pri Grosupljem

Naše Društvo kmetskih fantov in deklet bo imelo svoj III. letni občni zbor v nedeljo, 18. julija ob 3. uri popoldne v gostilni Goršič v Št. Jurju, z običajnim dnevnim redom. Vabljeni! Za člane in članice udeležba obvezna!

Sv. Bolfenk pri Središču

Naša kmetska mladina se prav pridno pripravlja na prireditev velikega kmetskega praznika, ki se vrši letos v nedeljo, dne 25. julija na travniku tovarišev Novak in Flegerič v Vodranicah. Na sporedu: do pol 3. ure zbiranje koscev, grabljic, žanjic, mlatičev, kolesarjev, jahačev, voz, narodnih noš in drugih skupin pri tov. Mavriču na Vitanu, od koder bo z godbo in praporom povorka na travnik, kjer bo mladinsko zborovanje, tekma koscev, srečolov, dirka kolesarjev na progi Središče—Vuzmetince in nazaj. Poleg domačih tekmovalcev in dirkačev bodo v posebni skupini tekmovali tudi tovariši 12. okoliških društev od blizu in daleč za meddruštveno prvenstvo. Prireditve obeta biti po pripravi ena največjih naše okolice, na kateri bodo zbrani vsi pristaši mladinske kmetske misli. Ker se prireditve vrši tik glavne ceste Središče—Ljutomer in ker je železniška zveza na postajo Središče zelo ugodna, se lahko udeleženci poslužijo polovnične vožnje.

Prijatelji kmetsko-mladinskega gibanja, na svidenje!

Mlatič

Konec žžanske slave

Celi Kranjski deželi, pa tudi preko njenih meja je znano, da so naši, vsega spoštovanja vredni ponižni žžanci v starih dobrih časih, ko se je dobilo še za 3 krajcarje lepo štruco kruha, s trdo kmetsko besedo vstrahovali celo ljubljansko okolico, pa tudi Ljubljani sami so se pred njimi že tresle hlače, dasi je imela od pamtveka na razpolago močno s sabljami oboroženo brambno gardo. Odkar pa je pala lahko rečem zgodovinska odločba na rotovžu, v kateri so častitljivi mestni očetje sklenili trden sklep, da kupijo za »aupuc« vsakemu »ibljatjarju«, ki straži mestno »grenc« pen-drek, od takrat je konec žžanske moči, zapečaten je njih ponos, zapečaten je njihova stoletna slava!

Oh kje ste lepi stari časi, ko teh vražjih pen-drekov ni blo?

„Kakor posoda lončarjeva“

Nekje sem bral in se glasi tole kakor v svetem pismu:

»Socialisti so lani julija meseca sklenili sporazum s skupino »Slovenska zemlja«, na katere čelu so bili takrat dr. Vekoslav Kukovec, dr. Dobovišek in dr. Dragotin Lončar, ter se zedinili z njo za skupen akcijski program. V skupini okrog »Slovenske Zemlje« je prišlo še pozimi do velikih nesoglasij, kar je imelo za posledico, da je list »Slovenska Zemlja« prenehal izhajati, politična skupina sama pa se je razbila v dve struji: v Dobovišek-Lončarjevo in Kukovčevo. Prva je dobila blagoslov dr. Mačka, dočim je bila druga izločena iz Mačkovega pokreta. Dr. Kukovec ni sedaj preostalo nič drugega, kakor da osnuje svoj samostojen pokret, ki mu je dal duhovito ime — »slovensko kmetsko-delavsko gibanje«. S tem je bil seveda razbit sporazum, ki ga je skupina okrog »Slovenske Zemlje« sklenila s socialisti, ker je ta skupina prenehala obstajati. Na to stališče so se tudi postavili socialisti in z dopisom, naslovljenim na obe struji — dr. Kukovčevo in Dobovišek-Lončarjevo, odpovedali

ta sporazum, češ, »naš takratni sopogodbnik ne obstoja več, torej je tudi dogovor z dne 20. julija 1936 postal brezpredmeten«. Na ta dopis je poslal dr. Kukovec socialističnemu prvaku Josipu Petejanu v Mariboru pismo, v katerem se je med drugim, kakor čitamo v »Delavski politiki«, takole izrazil: »Dogovor z dne 20. julija 1936. med socialisti in »Slov. Zemljo« je imel namen odtrgati vodstvo socialnih demokratov od tabora centralistov in unitaristov in ga pridobiti za misel skupnosti kmeta in delavca, ni pa bil namen, da da pogodbnikom priložnost enostransko in po lastnih taktičnih koristih soditi utrjenost drugega pogodbnika...« To pismo je izzvalo v socialističnih vrstah razumljivo nerazpoloženje in nanj sta reagirala socialistična prvaka Petejan in Eržen s temle dopisom dr. Kukovec: »...od Vas pisano pismo po svoji nečudenosti dokazuje, da ste ga pisali po narekovanju tistih uskokov, ki se skrivajo za Vašimi pleči. Osebnost Vas obžalujeva, da prevzimate za take stvari odgovornost in sva samo vesela, da sva rešena vsake zveze z Vašo okolico. Od Vas izraženi želji, naj se odkloni javno razpravljanje o tej stvari, se ne moreva priključiti, ker je v prid zdravemu razvoju našega javnega življenja, da se škodljivi izrastki, kadar je treba, tudi javno ožigosajo.« — Tej »ločitvi duhov« je »Delavska politika« posvetila uvodnik, ki ga zaključuje tako-le: »Z »gibanjem« se bomo, če bo treba, še pečali, saj dobro poznamo ptiče, ki se zbirajo v tem gnezdu.«

Kar so kje kukali in kar so kje lončarili, tega jaz seveda nisem čisto nič kriv. Spomnil sem se pa ob tem odstavku tistih svetopisemskih besedi, kjer pravi prerok, da bo Bog nevedne »razbil kakor posodo lončarjevo«, in mislim, da je prav, če moji prijatelji poznajo kukanje, ki je zdaj tako žalostno zamrlo.

Da ne bo po vaških gnojiščih za naprej kakega ponovnega izivanja od strani kurje družbe, predlagam kot priznan kurji pastir, da se poskubujejo vsem domačim, uvoženim kakor tudi divjim petelinom na auף izzivajoči krivci. Fedre, kakor jim pri nas pravimo, pa naj se izvozi kot dragocen material na Madžarsko, lahko pa tudi v Avstrijo.

— V Mariboru so se 4 veseljaki ponoči vračali z avtomobilskega izleta. Avto je na nekem vogalu z vso silo zavozil v hišo.

× Nesrečna ljubezen je pognala v smrt 24letnega mehanika Toneta Glavana, ki je bil uslužben na ljubljanskem letališču. V Grosupljem se je pognal pod vlak, ker so mu starši, ki imajo v Zapotoku lepo posestvo, branili vzeti dekle, ki si jo je izbral. Prihranke v znesku 12.800 din je v oporoki zapustil za prevoz trupla v Zapotok, pogreb in nagrobni spomenik.

× V Vojniku je »KmetSKI list« postal tako popularen, da celo naši nasprotniki ne morejo biti brez njega. Nekdo bi se na vsak način rad vrnil za raznašalca, pa ne bode nič, ker imamo raznašalke. Pa se naj gospod potolažijo pa še kaj pišejo.

× Smrtna nesreča z avtomobilom se je ta teden pripetila v Tuhinjski dolini nad Kamnikom. Z avtom prevoznika Ravniharja iz Škofje Loke je šla gostilničarka Josipina Trdina iz Škofje Loke na Štajersko po vino. Spremljala sta jo njen mladoletni sin in škočjeloški grovec Janez Potočnik. Blizu vasi Lazje je na povratku nenadoma odpovedala zavora in avto se je na strmini prevrnil. Z voza se je zakotalilo 10 sodov vina in pograbilo s seboj tudi trgovca Potočnika, ki je bil takoj na kraju nesreče mrtev. Tudi gostilničarka Trdinova in njen sin sta precej poškodovana, le šofer je imel toliko sreče, da je rešil skoraj docela zdravo kožo.

× Naš izvoz v Italijo je znašal v času od 1. oktobra l. l. do 31. maja t. l. 269 in pol milijona dinarjev. Uvoz iz Italije k nam je bil toliko večji, da je naš trgovinski saldo z Italijo pasiven za 43 milijonov 700 tisoč dinarjev.

× Danes tukaj, jutri tam. Na Madžarskem so v Sombočki vasi cigani vlomili v tamkajšnje zadruge in pokradli več raznega blaga in sto pengov gotovine. Pri nas so jih končno izsledili in izročili sodišču. Ciganska trojica Štefan Horvat, Ivan Hahu in Ivan Baranja so bili obsojeni na robijo od 1 leta 8 mesecev do 8 mesecev strogega zapora.

× Državna razredna loterija bo za prihodnje kolo povečala število velikih dobitkov.

× Smrt na travniku. Na župnijskem travniku v Žalcu je strela ubila 31letnega delavca Miha Obrezo iz Velike Pirešice. Bil je takoj mrtev.

× Nesreča na morju. V Kaštelanskem zalivu sta po nesrečnem naključju trčila splitski parnik »Galeb« in albanska brzomotorna jadrnica »Elbasan«. Jadrnica se je potopila, posadka pa so mornarji z »Galebom« rešili. Škoda znaša 150 tisoč din.

× Obupal je nad življenjem in v Bistrici pri Limbušu skočil pod vlak 42letni železniški delavec Avgust Robnik. Bil je takoj mrtev. Pokojni zapuščila ženo in dva nepreskrbljena otroka. Kaj ga je gnalo v obupno smrt, ni znano.

× Z lastnimi črevi v rokah je prišel v Banjaluki v bolnico 56letni kmet Ilija Marič. Sosed mu je med pretepom z velikim nožem razparal trebuh, da so mu izstopila čreva. Ranjeni kmet je v pristnem pomenu besede nosil svoja lastna čreva v rokah, ko jo je mahnil iz svoje vasi peš do železniške postaje v Sanski most. Odtod je nadaljeval pot v Banjaluko z železnico. Z nenavadno močno voljo je premagal vse bolečine in se v bolnici kratko javil, češ: »Tako je z menoj, zdaj pa napravite, kar veste in znate.« To je kmetska korenina, ali ne?!

× Štirikrat zapored je zažgala strela pred kratkim v okolici Celja. Na Ložnici je treščilo v kozolec posestnika Lipovška. Kozolec je pogorel do tal. — Na Spodnji Hudinji je strela zažgala vojaško skladišče poleg milarne »Hubertus«. Vojaka, ki je stal na straži, je puh omamil, vendar so mu rešili življenje. Skladišče je pogorelo. — Poleg tega je strela zažgala neko poslopje v Prožinski vasi pri Štorah in neko gospodarsko poslopje v okolici Dramelj.

× Tiste, ki hočejo v Francijo za delom, opozarjamo, da trenutno ni izgleda za izselitev, ker ni tam možnosti za njih zaposlitev.

× Tudi graničarja zapelje tihotapstvo! Na notranjski meji je bil uslužben graničar Tome R. Zapleten je v razne tihotapske afere in je bil sedaj iz zagrebških garnizijskih zaporov prepehlan v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča.

× Ob zavarovalnino je posestnik Mirnik v Ljubčnem pri Celju. Strela mu je ondan zažgala hlev. Posestnik je bil sicer zavarovan, a ni plačal premije in zato ne bo dobil zavarovalnine izplačane. Ker zlasti v letošnjem viharjem in soparnem poletju strela tako pogosto vžiga, opozarjamo vse prizadete, naj pazijo na to, da imajo svoje odnose do zavarovalnice vedno urejene. Človek ne ve ne ure ne dneva, kdaj mu nad glavo zaplešejo ognjeni jublji.

× Neprevidnost pri ravnanjem z orožjem je moral plačati še ne 18letni posestnikov sin Ivan Oblak v Sinovici. Nekdo mu je dal spraviti flobertovko, ta pa je tako neprevidno prenašal orožje, da se mu je sprožilo in je krogla zadela fanta naravnost v srce.

× Proti sprejetju konkordata. Na otvoritveni seji je bilo v senatu prečitanih več prošenj nekaterih srbskih pravoslavniških cerkvenih občin, naj senat ne sprejme konkordata. (»Slovenec«, 7. julija 1937.)

× Vrsta požarov. V Mariboru je strela užgala gospodarsko poslopje posestnika Martina Voha in tako povzročila 25.000 din škode. — V Leviču pri Polččanah je zgorela hiša Janeza Ugerška, ki je s tem oškodovan za 25.000 din. — V Kaniži pri St. Ilju pa je pogorela viničarja posestniku Francu Muršcu, ki ima radi tega požara 10.000 din škode. Tudi po raznih drugih krajih so požari pokončali mnogo domačij in zagrenili že itak trpko kmetsko življenje.

Domači dogodki

× Na svinjskem sejmu v Ljubljani so bili prašički za rejo 140—240 din komad. V Kranju prašiči špeharji 9 din, prašiči pršutarji 8 din za 1 kg žive teže. V Novem mestu: prašički za rejo 90—110 din komad, prašički pršutarji 7 dinarjev za 1 kg žive teže. V Mariboru: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 100—125 din, 7 do 9 tednov stari 100—140 din, 3 do 4 mesece stari 160—190 din, 5 do 7 mesecev stari 245—350 din, 8 do 10 mesecev stari 380 do 500 din, 1 leto stari 690—800 din za komad. Cena za 1 kg žive teže je bila 5—7, za 1 kg mrtve teže pa 9—11 din.

× Znižana voznja za obiralec hmelja je dovoljena za čas od 1. avgusta do 30. septembra 1937 pod običajnimi pogoji.

× Tri smrtne žrtve je te dni zahtevala nevihta, ki je divjala nad južnim delom Zagorja. V Donji Bistri je namreč nenadoma narasla voda odnesla mlin Petra Severja. Mlinar in njegovi hčerki Jana in Kata, ki sta z očetom vred spali v potoku, so utonili. Njih trupla so zjutraj našli v bližnjem gozdu. Razen tega so narasli potoki odnesli še devet mlinov po drugih zagorskih vaseh.

× Dve hudi prometni nesreči. Na železniškem prelazu v Medlogu pri Celju se je smrtno ponesrečil upokojeni rudar in posestnik Michael Horjak iz Laškega. Ko se je peljal s kolesom čez progo, ga je zadel odbijač lokomotive in ga vrget kake štiri metre daleč. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je Horjak kmalu izdihnil.

× **Malaria se je pojavila na Dravskem polju** in sicer na Pragerskem in v Račah. V Račah je doslej nad 20 primerov. Bolezen je najbolj razširjena med otroci od 3 do 5 mesecev.

× **Beda ga je umorila.** Ker ni mogel nikjer dobiti dela, je obupal nad življenjem 22-letni Anton Rapčič iz Ruš. Izpil je večjo količino lizola in na posledicah umrl.

× **V župno cerkev v Kranjski gori** je s ponarejenimi ključi vdrl neznan vlomilec in iskal dragocenosti, ki jih pa ni dobil. Odprl je celo grobnico in odkril vse krste. Ko je spoznal, da je njegov trud zaman, jo je odkuril. Vse škode je v rečeh, ki jih je odnesel, napravil kakih 250 dinarjev. Bržkone je bil ta rokomavh iz tujine in se je čez mejo priklatil k nam.

× **Poštarico je ustrelil pismoša Slavko Ralič** v Petrogradu. Poštarica Ljubica Gavrič je bila takoj mrtva. Nato je pismoša še sebi pognal dve krogli v glavo in se ni več zavedel. Tako bo vzrok tragedije ostal nepojasnjen skrivnost.

× **Veliko škodo so povzročili tvrdki F. Batfel** v Ljubljani tatinski ljudje. Mariborska policija je aretirala pri omenjeni tvrdki uslužbenega trgovskega pomočnika Miroslava Krajska, ki je tatvine že priznal. Bržkone je imel pri svojem poslu še druge zaveznike. Doslej ugotovljena škoda znaša najmanj 15 tisoč dinarjev.

Dopisi

Radovljica

Pretečeni teden se je vršil na sreskem načelstvu v Radovljici občni zbor sreskega kmetijskega odbora.

Zborovanje je otvoril in vodil g. Jan, prisostvoval pa mu je tudi sreski načelnik dr. Vrečar. Obširno predsedniško poročilo je podal g. Jan, katero je izpopolnil g. Ažman iz Hraš. Tajniško in blagajniško poročilo pa ing. Rataj. Po obrazložitvi položaja in stvarni gospodarski debati so sledile volitve novega odbora. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Jan, ožji odbor pa tvorijo Ažman Ivan iz Hraš, Repinc Ivan za bohinjski kot, Kavalar Anton iz Rateč za do-

linsko okrožje in Bešter Ivan iz Dosiš pri Podnartu. Razveseljivo je dejstvo, da stoji sreski kmetijski odbor v Radovljici v vseh kmetijskih vprašanjih nad vsako dnevno politiko — geslo mu je pri vseh gospodarskih vprašanjih složnost nad vse. Občni zbor, ki se je začel že ob 9. uri dopoldne, se je zaključil ob vsestranski stvarni debati ob 2. uri popoldne.

St. Pavel pri Preboldu

V nedeljo 18. julija se bo poročil član in odbornik tukajšnjega Društva kmetijskih fantov in deklet tov. Ivan Grenko iz St. Lovrenca s Tončko Uplaznik, pos. hči iz Sv. Magdalene. Mlademu paru želimo v zakonu vso srečo in mnogo uspehov z željo, da se še v nadalje po svojih močeh udejstvujeta v kmetско mladinskem gibanju.

Posebna novost za St. Pavel je v zadnjem času tudi namera ge. Flore Kač z gradnjo kopalnice ob Savinji pri Grobelskem mostu. To bo tako že drugo kopalnišče v našem kraju, kar bo prav gotovo pospešilo razvoj tujskega prometa. Kakor se čuje, je banska uprava gradnjo kopalnišča načelno že odobrila, kedaj pa se bo z delom res pričelo, je pa težko reči, ker je pač v današnjih časih od vsake še tako idealne zamisli do resnične izvedbe navadno precej dolga in tudi težavna pot. Enako bo najbrže tudi tukaj.

Živinski sejmi

Na zadnjih živinskih sejmih so prevladovala tele cene:

V Mariboru biki za klanje po 3'50 do 4'40 dinarjev, **v Ljubljani voli I. vrste** 5.50—6 din, II. vrste 4.75 do 5.25 din, III. vrste 4—4.50 din. **V Kranju:** I. vrste 6.50 din, II. vrste 6 din, III. vrste 5.50 din. **V Mariboru:** debeli voli 4—4.50 dinarjev, poldebili voli 3.50 do 5 din, vprežni voli 3.30—4.75 din. **Krave:** **v Ljubljani** debele 4—4.50 din, klobasarice 2—3.50 din. **V Kranju:** krave I. vrste 6 dinarjev, II. vrste 5.50 din, III. vrste 4.50 din. **V Mariboru:** klavne krave debele 3.60—4.85 din, plemenske krave 3—3.80 din, krave klobasarice 2.25—3.10 din, molzne krave 3—3.50 din, breje krave 3—3.40 din.

Sejmi

18. julija: v Kropi, Sv. Marjeti na Dr. polju, Sv. Barbari v Hal, Velenju, Zabukovju nad Sevnico.
19. julija: Kranju, Vinici, Marija Gradcu, Laškem.
20. julija: Kamniku, Zirovnjci, Metliki, Ormožu, Ptuj, Loki pri Zusmu, Vitanju, Dol. Lendavi, Bogojini.
21. julija: Ljubljani, Tržiču, Brežicah, Hrasniku-Dolu, Mariboru, Ptuj, Celju, Trbovljah, Radmirju, Strigovi.
22. julija: Črnomlju, Šmihel-Stopičah, Sodražici, Slivnici.
23. julija: Mariboru.
24. julija: Semiču.

Važnejša radio predavanja

od 18 do 25. julija 1937.

Nedelja, 18. julija: 17.00: Organizacija mlekarstva v Sloveniji. — 19.30: Prirodne in kulturne posebnosti Jugoslavije.

Ponedeljek, 19. julija: 20.10: Igra narave v bitju in žitju človeka.

Torek, 20. julija: 19.30: Potovanje Jerotija Račanina v Jeruzalem l. 1704. — 20.10: Vpliv alkohola na gospodarsko, socialno, zdravstveno in kulturno strukturo Slovenije.

Sreda, 21. julija: 20.10: Ribe in njih čutila.

Petek, 23. julija: 19.30: Naši pravni spomeniki: Vinodolski zakonik iz l. 1288. — 20.10: Zena in sport.

Sobota, 24. julija: 20.00: O zunanji politiki.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'40
1 nemška marka	Din 17'50
1 avstrijski šiling	Din 8'40
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 215'20
1 francoski frank	Din 1'70
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'30

EKONOM

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši) Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zдроб, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zдроб, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Illovaec, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopisa, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

NOVE VLOGE
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune